

Projekt z 31 marca 2017 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści
dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego
i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej
oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej
kształcenia ogólnego**

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 395):

1) w § 1:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zajęcia są realizowane w klasach IV–VIII szkoły podstawowej, w szkołach ponadpodstawowych: branżowej szkole I stopnia, w klasach I–III liceum ogólnokształcącego i w klasach I–III technikum, dla dzieci i młodzieży, publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zajęć nie organizuje się dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym.”;

- 2) w § 2 wyrazy „działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi” zastępuje się wyrazami „zadaniami wychowawczo-profilaktycznymi”;
- 3) w § 3 w ust. 1 wyrazy „szkolnym planie nauczania” zastępuje się wyrazami „tygodniowym rozkładzie zajęć”;
- 4) w § 4:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „(prawni opiekunowie)”;
 - b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku udziału ucznia w zajęciach na świadectwie szkolnym promocyjnym i świadectwie ukończenia szkoły, w miejscu przeznaczonym na wpisanie nazwy dodatkowych zajęć edukacyjnych wpisuje się „wychowanie do życia w rodzinie”, a w miejscu przeznaczonym na wpisanie oceny z tych zajęć wpisuje się odpowiednio „uczestniczył” albo „uczestniczyła”.

§ 2. Do dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu dotychczasowym, do czasu wygaśnięcia kształcenia w tych gimnazjach i klasach.

2. Przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczące sposobu realizowania zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” w szkołach ponadpodstawowych, stosuje się odpowiednio do dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących i klas I–III techników oraz odpowiednich klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych, do czasu wygaśnięcia kształcenia w tych szkołach i klasach.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

PODSEKRETARZ STANU

Maciej Kopiec

DEPARTAMENT PRAWNY
Katarzyna Szyk
ZASTĘPCA DYREKTORA
radca prawny

DEPARTAMENT
PODRĘCZNIKÓW, PROGRAMÓW I INNOWACJI

Alina Sarnacka
DYREKTOR

M. Tucho
31.03.2017 r.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.) zobowiązującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do ustalenia sposobu nauczania szkolnego i zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 395), stanowi, że treści te są realizowane w ramach zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” w klasach V i VI szkół podstawowych, w gimnazjach, zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących i w klasach I–III techników, w tym specjalnych, dla dzieci i młodzieży, publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.

Niniejsze rozporządzenie ma na celu dostosowanie sposobu realizacji zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” do nowych typów szkół wprowadzonych ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356) oraz nowych ramowych planów nauczania.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wprowadza, począwszy od dnia 1 września 2017 r., nową strukturę szkolnictwa, która obejmuje:

- 1) ośmioletnią szkołę podstawową;
- 2) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) czteroletnie liceum ogólnokształcące;
 - b) pięcioletnie technikum;
 - c) trzyletnią branżową szkołę I stopnia;
 - d) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy;
 - e) dwuletnią branżową szkołę II stopnia;
 - f) szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

Projektowane rozporządzenie w § 1 w pkt 1 (dot. § 1 ust. 2 i 3) wprowadza zmianę polegającą na wskazaniu, że zajęcia „wychowanie do życia w rodzinie” są realizowane w szkole podstawowej w klasach IV–VIII, w branżowej szkole I stopnia, w klasach I–III liceum ogólnokształcącego i w klasach I–III technikum. Zajęcia „wychowanie do życia w rodzinie” nie

organizuje się dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym. Uczniowie ci realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego w której przewidziano realizację treści związanych z przygotowaniem do życia w rodzinie.

W § 1 w pkt 2 i 3 projektu rozporządzenia (dot. § 2 i § 3) wprowadza się zmiany polegające na ujednoczeniu terminologii stosowanej w projektowanym rozporządzeniu z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej:

- 1) określenie „działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły” zastępuje się nowym określeniem „zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły” – zgodnie z definicją podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej w art. 4 pkt 24 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz terminologią stosowaną w ww. rozporządzeniu;
- 2) określenie „szkolny plan nauczania” zastępuje się nowym określeniem „tygodniowy rozkład zajęć” – zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz nowym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

W § 1 w pkt 4 w lit. a projektu rozporządzenia (dot. § 4 ust. 1) wprowadza się zmianę o charakterze porządkującym. Dotychczasowe określenia „prawni opiekunowie” skreśla się, gdyż zgodnie z art. 4 pkt 19 ustawy – Prawo oświatowe ilekroć w przepisach jest mowa bez bliższego określenia o rodzicach należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W § 1 w pkt 4 w lit. b projektu rozporządzenia (dot. dodania w § 4 ust. 4) wprowadza się regulację, zgodnie z którą udział ucznia w zajęciach „wychowanie do życia w rodzinie” będzie odnotowywany na świadectwie szkolnym promocyjnym i świadectwie ukończenia szkoły w części przeznaczony na dodatkowe zajęcia edukacyjne.

Zmiana ta jest spełnieniem postulatów środowiska nauczycielskiego, które wielokrotnie zgłaszało potrzebę odnotowywania na świadectwie szkolnym informacji o udziale ucznia w zajęciach „wychowanie do życia w rodzinie”. Wskazywano również, iż brak informacji o uczestniczeniu ucznia w zajęciach, powoduje, że fakt ten nie jest w pełni udokumentowany. W związku z projektowaną zmianą oczekuje się, że wpłynie ona pozytywnie na rangę zajęć „wychowanie do życia w rodzinie”, a ponadto zapewni spójność w ramach przepisów oświatowych i będzie zgodne z interesem ucznia i nauczyciela.

Informację o udziale w zajęciach „wychowanie do życia w rodzinie” zamieszcza się na świadectwie szkolnym promocyjnym w każdym roku szkolnym, w którym uczeń faktycznie w tych zajęciach uczestniczył.

Na świadectwie ukończenia szkoły zamieszcza się informację o uczestniczeniu w zajęciach „wychowanie do życia w rodzinie”, jeżeli uczeń uczęszczał na te zajęcia w którymkolwiek roku nauki w danym typie szkoły.

Jeżeli uczeń nie uczestniczył w zajęciach „wychowanie do życia w rodzinie”, nie zamieszcza się na świadectwie szkolnym żadnej informacji.

W § 2 projektu wprowadza się regulację o charakterze przejściowym dotyczącą sposobu nauczania zajęć „wychowania do życia w rodzinie” w okresie wdrażania reformy systemu oświaty tj. w dotychczasowych gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

